

“Sense les xarxes socials Donald Trump no seria president”

L'escriptor John Lanchester participa en el cicle Converses a La Pedrera

Crònica

JORDI NOPCA
BARCELONA

Encara que visqui a Londres des de fa anys, acompanyat de la historiadora i escriptora Miranda Carter i dos fills, John Lanchester ha tingut una vida prou erràtica perquè li costi sentir-se arrelat a un únic país. Va néixer a Hamburg, però va créixer a Calcuta, Rangun, Brunei i Hong Kong abans de començar la carrera universitària a Oxford. “A diferència d'aquells que creuen que pertanyen a un lloc i que, en conseqüència, el lloc els pertany, Lanchester sap que no és així”, explicava ahir al vespre Lluçia Ramis durant la introducció d'una interessantíssima conversa a la Pedrera que es va anar aturant en alguns dels temes estructurals en l'obra de l'autor d'*El port de les aromes* –publicada en català a Edicions 62 i guanyadora del premi Llibreter 2005– i *Capital* (Anagrama, 2012), com ara els diners, la família i la necessitat de mantenir-se a una distància prudencial de la veritat.

“L'ésser humà no pot suportar una dosi gaire alta de realitat, deia T.S. Eliot”, va recordar l'autor. Va ser en part gràcies a l'assumpció d'aquesta divisa que Lanchester va considerar que, a més de guanyar-se la vida escrivint articles, la millor manera d'entendre i alhora allunyar-se del món era a través de l'escriptura de novel·les. “Vaig debutar

amb *En deuda con el placer* [1996], una història sobre un misantrop obsessionat amb el menjar que durant la novel·la matava nou persones –va resumir-. S'ho poden creure, que la pregunta recurrent que em feien els periodistes era si havia fet un llibre autobiogràfic?” Fins al final de la sessió l'escriptor no va mirar cap enrere en la seva trajectòria, quan va deixar anar píncoles d'una agradable ironia britànica. “Quan et pregunten sobre els vincles biogràfics del que fas, una de dues: o t'elogien o t'insulten”, va afegir.

El tabú dels diners

Abans d'això Lanchester va dedicar uns minuts a la part més complexa de la seva trajectòria, la que inclou assajos com *iHuy! Por qué todo el mundo debe a todo el mundo y nadie puede pagar* (Anagrama, 2010) i *Cómo hablar de dinero* (2014). “El meu pare es va dedicar a la banca, però mai no parlava de la seva feina –va admetre-. No ens agrada pensar en els diners, tenim un instint profund que ens allunya d'abordar el tema. Per què? Molt senzill: els diners contradiuen els nostres valors. La família. L'amor. La idea de treballar perquè ens agrada la nostra feina”.

Lanchester, que va dedicar *Capital* a explorar el dia a dia dels veïns d'un carrer londinenc que veien com es devaluaven les seves propietats per culpa de la crisi, ha fet mans i mànigues per entendre el daltabaix econòmic que va arrencar el 2008. “La imatge que un ciutadà corrent té del mercat és la del lloc on va a comprar els queviures –va dir-.

Finances
“Vam perdre l'oportunitat de redreçar el sistema”, diu Lanchester sobre la crisi

Resistència
“L'ésser humà no pot suportar una dosi gaire alta de realitat”, diu T.S. Eliot”

El mercat financer canvia constantment de normes. Hi ha dos nivells d'abstracció que són molt difícils de conjugar: la repercussió global i els efectes instantanis”. Analitzant la crisi mundial de l'última dècada, Lanchester ha arribat a la conclusió que no hi ha conclusió: “No sabem què va passar ni l'abast de les seves conseqüències”. L'escriptor, però, té una cosa clara: “Vam perdre l'oportunitat de redreçar el sistema. La reforma no va ser real i els problemes més perillosos continuen al damunt de la taula”.

Encara que el “capitalisme sobrevisqui per la seva increïble capacitat d'adaptar-se”, en qualsevol moment es pot viure una rèplica del desastre econòmic de fa uns anys. Si això passa es donarà en un món on campen líders populistes com Trump, Orban i Bolsonaro i “casos incomprensibles com el del Brexit, que encara ara ningú sap en què consistirà”. “Sense les xarxes socials Trump no seria president –va dir l'autor-. Twitter ha donat un megàfon a algú que no para de dir mentides. El resultat és que s'ha creat una realitat paral·lela en què la gent només pot discutir sobre l'allau de falsedats que els cau al damunt. Les xarxes socials no tenen a veure amb la veritat, sinó amb la viralitat, la tensió i l'escalfor mediàtica”. Potser perquè el futur immediat fa tan mala pinta, Lanchester està a punt de publicar la seva primera novel·la distòpica, *The wall*. ■

El britànic Lanchester va conversar amb la periodista i escriptora Lluçia Ramis. SARA FONT